

אוקטובר 2009
תשרי תש"ע

איגרת למדריך במעבדות הוראה באוניברסיטה העברית

מדריך יקר,

המחלקה לבטיחות,
גיהות ואיכות הסביבה

Department of Occupational
and Environmental Safety
and Hygiene

תקנות הבטיחות בעבודה מחייבות כל עובד או סטודנט לעבור הדרכת בטיחות בטרם היכנסו לעבודה במעבדה. במסגרת זו חייבים גם תלמידים לתאר ראשון במדעים הניסויים (מדעי הטבע, רפואה, רפואת שיניים ומדעי החקלאות) לעבור הדרכת בטיחות.

הדרכת הבטיחות במעבדה הינה חובה ומהווה תנאי לכניסה לעבודה במעבדה, לכל סטודנט לתאר ראשון בכל שנת לימודים.

הדרכת הבטיחות כוללת:

1. צפייה בסרטון בנושא "עבודה בטוחה במעבדות הוראה" (כ-15 דקות)
2. ביצוע בציון עובר (80 ומעלה) של מבדק המכיל 10 שאלות אמריקאיות שיחולק ויבוצע עם תום הקרנת הסרטון
3. קריאת החוברת "הוראות בטיחות לסטודנטים במעבדות הוראה"
4. סיור מודרך ע"י המדריך במעבדה בה מתבצעים הניסויים ובסביבתה. פירוט בסעיפים ו' ו-ח' להלן.

אישור ביצוע ההדרכה והצהרת הסטודנט יופיע בטופס אשר יימסר לסטודנט בתחילת התהליך ויוגש באמצעות המדריך ולאחר חתימתו ללבורנט המעבדה. טופס זה יהווה תנאי לכניסת הסטודנט למעבדה ולתחילת עבודה בה.

תכנית ההדרכה הנ"ל תאפשר מתן הדרכה מובנה ומעקב מסודר, כך שכל סטודנט ייחשף להדרכה, יכיר את הסיכונים במעבדה וידע לנהוג בבטיחות ובאחריות לבריאותו ולבריאות חבריו ללימודים.

המדריך במעבדה, אחראי במסגרת תפקידו, לבצע את המשימות הבאות על מנת לאפשר לכל סטודנט בקבוצתו לעבור ההדרכה בטרם יחל לעבוד במעבדה:

(a) הנהלה
טל. 02-6584014/5
פקס. 02-6585776

(b) עין כרם
טל. 02-6758051
פקס. 02-6757024

(c) רחובות
טל. 08-9489983
פקס. 08-9470670

גבעת רם
הר הצופים
טל. 02-6585525
פקס. 02-6585776

<http://safety.huji.ac.il>

- א. המדריך יבצע בעצמו מידי שנה, לקראת שנת הלימודים, את לומדת הבטיחות במעבדה ויעבור בהצלחה המבדק בסופה. האישור הממוחשב המופק בתום המבדק יימסר לאחראי על המעבדה/למורה לתיוק ולמעקב. (מומלץ לשמור העתק מהאישור).
- ב. המדריך חייב להיות נוכח בהדרכת הבטיחות לסטודנטים בה יוקרן הסרטון "עבודה בטוחה במעבדות הוראה" שהופק ע"י המחלקה לבטיחות גהות ואיכות הסביבה של האוניברסיטה.
- ג. המדריך יוודא שכל הסטודנטים שבאחריותו נכחו בהקרנת הסרטון, יבצעו את המבדק שיחולק להם עם תום ההקרנה ויאסוף את המבדקים של הסטודנטים בקבוצתו.

ד. המדריך יבדוק המבדקים וינהל רישום הציונים. במקרים בהם לא הצליח הסטודנט לעבור בהצלחה את המבדק, ידאג המדריך לכך שהסטודנט יצפה בשנית בסרטון ויבצע מבדק נוסף.

ה. המדריך יודא שכל הסטודנטים שלו קיבלו העתק מחוברת " הוראות בטיחות לסטודנטים במעבדות הוראה". ניתן גם להפנות הסטודנטים לחוברת באתר המחלקה לבטיחות בכתובת:

המחלקה לבטיחות,
גיהות ואיכות הסביבה

<http://safety.huji.ac.il/article.php?op=cat&id=24>

Department of Occupational
and Environmental Safety
and Hygiene

ו. המדריך יערוך סיור מודרך לקבוצת הסטודנטים שבאחריותו במפגש הראשון או בתחילת המפגש השני במעבדה (בתאום עם המורה), בטרם תחילת העבודה.

הסיור יכלול:

א. מיקומם של אמצעי החירום הבאים:

1. יציאות החירום מהמעבדה ומהמסדרון/הקומה
2. מטפי הכיבוי
3. שוטפי העיניים ומקלחות החירום
4. לחצני חירום חשמל
5. מפסקי גז ראשי (במידה וקיים)
6. ערכה לטיפול בשפך (יש להדגיש כי הטיפול בשפך יתבצע ע"י המדריך).

ב. אמצעי הבטיחות וגורמי הסיכון עליהם דובר בסרטון וקיימים במעבדה:

1. המינדפים במעבדה, כולל שלטי הנחיות הבטיחות
2. הכימיקלים בהם ישתמשו ומקום איחסונם
3. גליונות בטיחות MSDS (קלסרים יעודיים)
4. ציוד חשמלי (כגון: פלטות חימום, תנורים, צנטריפוגות)
5. כלים מעבדתיים, כולל כלי זכוכית ומיקומם
6. חומרים קריאוגניים וגלילי גזים
7. סיכונים נוספים במידה וקיימים (מערכות ואקום, לייזר וכו')
8. מיכלים לפסולת מעבדתית ומיכלים לסילוק כלי זכוכית ופריטים חדים
9. מיקום לאיחסון פריטים אישיים בזמן העבודה (לוקרים)
10. ציוד מיגון ייעודי (כגון: כפפות קריאוגניות, מגן פנים)

ז. המדריך יחד המורה ידגישו בפני הסטודנטים את היבטי הבטיחות הספציפיים בניסויים ובתהליכים שיבוצעו במעבדה וינחו אותם באמצעי הבטיחות הייחודיים העומדים לרשותם, במידת הצורך.

ח. המדריך יודא שכל סטודנט שמתחיל לעבוד במעבדה מצויד במיגון אישי (משקפי מגן, חלוק ארוך ורכוס, נעליים סגורות וכפפות מתאימות).

(a) הנהלה
טל. 02-6584014/5
פקס. 02-6585776

(b) עין כרם
טל. 02-6758051
פקס. 02-6757024

(c) רחובות
טל. 08-9489983
פקס. 08-9470670

גבעת רם/
הר הצופים
טל. 02-6585525
פקס. 02-6585776

<http://safety.huji.ac.il>

ט. המדריך יאסוף הטפסים החתומים ע"י הסטודנטים ובהם הצהרה כי צפו בסרטון, קראו את החוברת "הוראות הבטיחות לסטודנטים במעבדות הוראה" וכי הם מתחייבים להשתמש בציוד מגן אישי במעבדה ולנהוג על פי הוראות הבטיחות בהתאם לנלמד בהדרכה זו.

המחלקה לבטיחות,
גיהות ואיכות הסביבה

י. המדריך יאשר בחתימתו על הטפסים הנ"ל כי הסטודנט עבר את המבדק בהצלחה (ציון 80 ומעלה) והשתתף בסיוור המודרך במעבדה.

Department of Occupational
and Environmental Safety
and Hygiene

יא. המדריך ימסור הטפסים ללבורנט המעבדה למעקב ולשמירה למשך 10 שנים לפחות.

יב. המדריך ישמש דוגמא אישית לסטודנטים ויוודא שהם עובדים עפ"י הוראות הבטיחות ומשתמשים בציוד המגן האישי הנדרש.

אנו מודים לך מראש על ביצוע הוראות אלה ומקווים כי פעילותך זו תתרום להגברת המודעות לבטיחות בקרב הסטודנטים ולהבטחת בטיחותם ובריאותם במהלך לימודיהם במעבדות.

בברכה,

נחמה פלד
ממונה על גיהות מידע
והדרכות בטיחות

רפי יוליוסבורגר
מנהל המחלקה
וממונה בטיחות אוניברסיטאי

העתק:
דיקני משנה
יו"רים ועדות הוראה
יו"רים חוגים
אחראים על מעבדות/לבורנטים

(a) הנהלה
טל. 02-6584014/5
פקס. 02-6585776

(b) עין כרם
טל. 02-6758051
פקס. 02-6757024

(c) רחובות
טל. 08-9489983
פקס. 08-9470670

גבעת רם/
הר הצופים
טל. 02-6585525
פקס. 02-6585776